

Samlet av John Lloyd, John Mitchinson
& James Harkin

QI

1244 FORUNDERLIGE FAKTA

sammen med QIs alver:
Anne Miller, Andrew Hunter Murray,
Anna Ptszynski og Alex Bell

OVERSATT FRA ENGELSK AV
Pål F. Breivik

FONT FORLAG

FAKTA OM FORFATTERNE

John Lloyd CBE er skaperen av TV-programmet *QI* (Quite Interesting) og mannen som utformet *The News Quiz* (som *Nytt på Nytt* er inspirert av) og *Født på solsiden* for radio, og *Not the Nine O'Clock News*, *Spitting Image* og *Sorte Orm* for fjernsyn.

Favorittsiden hans er 133.

John Mitchinson, *QIs* researchleder, har vært både bokselger og forlegger og tatt seg av så forskjellige forfattere og kunstnere som Haruki Murakami, The Beatles og en dame som strikket med hundehår.

Favorittsiden hans er 27.

James Harkin, *QIs* hovedresearcher, har en grad i matematikk og fysikk, en mørk fortid som regnskapsfører for en pubkjede, og bærer kallenavnet «Turbo» for sin fenomenale arbeidskapasitet.

Favorittsiden hans er 60.

INNLEDNING

Sannheten er søkingens datter

– ARABISK ORDSPRÅK

Da vi skulle skrive vår første faktabok – *1153 forbløffende fakta* – satte vi oss det beskjedne målet å frembringe 1000 godbiter med informasjon som for oss virket uforglemmelige. Vi slo sammen ti år med eiendommelige sammenlikninger (det finnes 1000 ganger så mange bakterier i tarmkanalen din som det finnes stjerner i Melkeveien), overrullende statistikk (en enkelt mann produserer nok sæd på to uker til å gjøre alle fruktbare kvinner på planeten gravide), uventede sannheter (Bibelen er den boken som er mest utsatt for butikktveri i USA) og minneverdige absurditeter (Richard Geres mellomnavn er Tiffany), og telte det vi hadde. Det viste seg at vi hadde en fil med 1153 fakta, som virket både mer interessant og mer passende enn de 1000 som opprinnelig var målet.

Under arbeidet med å redigere og ordne dette materialet, oppdaget vi noe overraskende: Faktaene lot til å ha sin egen vilje. De var langt fra livløse trivialiteter, og oppførte seg mer som molekyler – struttende av energi og lengsel etter å danne sterke forbindelser med andre fakta, for å lage lengre og mer meningsfylte sekvenser. Alt vi trengte å gjøre, var å prøve ut de beste kombinasjonene.

I tillegg til å være dypt tilfredsstillende, innebar denne prosessen med faktatilpasning også at vi måtte opprette en mye dypere kulp av sannhet som vi kunne dyppe redaktørskjeen vår i. Og før vi ble ferdige, gikk det opp for oss at den nye haugen med merkelige og fantastiske fakta vi ikke hadde klart å lage en rekkefølge på, allerede utgjorde kjernen i en ny bok.

Vi sier alltid til researcherne våre at for å finne det beste stoffet, trenger du bare å se lengre og dypere. Dette har vært det styrende prinsippet da vi satte sammen denne utgaven. Så snart du befinner deg i Faktasonen, er det som om forbløffende *nye* fakta vinker til deg overalt og krever å bli inkludert. Vi håper du synes kombinasjonene vi – og de – har lagd, er like tilfredsstillende som forrige gang.

Og for å anvende en frase av Groucho Marx: Hvis du ikke liker dem – vel, vi har flere.

JOHN LLOYD, JOHN MITCHINSON
& JAMES HARKIN

*Fakta er for tanken
det mat er for kroppen.*

– EDMUND BURKE (1729–1797)

Det finnes 1339 bankfilialer
i Peru.

★

Det finnes 1339 utendørs skulpturer
i Texas.

★

Det finnes 1339 kristne kirker
i Wenzhou i Kina.

★

Det finnes 1339 ulovlige fabrikker
i Samanabad i Pakistan.

★

Pakistan betyr
«De renes land»
på urdu.

★

Det mest brukte ordet
for «vaskemiddel» på urdu,
er «Surf».

I Kina er det forbudt
å vise TV-reklamer
for hemoroidekrem
når det er spisetid.

★

En av sju pengesedler
i Storbritannia bærer spor
av analbakterier.

★

Barn blir født
uten bakterier
i kroppen.

★

Bow-wow, Ding-dong og Pooh-pooh
er alle navn på forskjellige teorier
om språkets opprinnelse.

★

Ole Brumms
egentlige navn er
Edward Bear.

★

Avkommet til en isbjørn
og en grizzlybjørn
kalles en prizzlybjørn.

★

Kakerlakkene
dukket opp 120 millioner år
før dinosaurene

Fjellkjeden Himalaya ble dannet
25 millioner år etter at den siste dinosauren
døde ut.

★

Alle fjellene
på Saturns måne Titan
har navn etter fjelltopper i
Ringenes herre.

★

J. R. R. Tolkien og Adolf Hitler
kjempet begge
i slaget ved Somme.

★

Under Hitlers år ved makten
ble *Mein Kampf* gitt bort gratis
til alle nygifte par.

★

Mussolini beskrev *Mein Kampf* som
«et kjedelig verk jeg aldri
har klart å lese».

★

Den mest leste publikasjonen i Storbritannia
er magasinet til supermarkedkjeden *Tesco*.

★

En halvliter melk i et britisk supermarked
kan inneholde melk fra
over tusen forskjellige kuer.

En gjennomsnittlig brite fortærer
8 kuer, 36 sauer og 36 griser
i løpet av livet.

★

En rå gulrot
er fortsatt levende når du spiser den.

★

Halvparten av maten
som produseres i verden
får lov til å råtne bort.

★

Hver time
produserer Storbritannia nok avfall
til å fylle Royal Albert Hall.

★

Hvis Royal Albert Hall var en fryseboks,
kunne den inneholdt alle galaksene
i det synlige universet
dersom de var på størrelse med
frosne erter.

★

Howard Hughes
hadde en linjal på hotellrommet
til å måle alle erter han bestilte,
slik at han kunne sende tilbake de som var
«for store».

På tysk betyr
«Dogging»
å jogge med hunden.

★

Blodhundens nese
er 100 millioner ganger mer følsom
enn menneskets.

★

Astronautenes hjelmer
inneholder en liten bit borrelås,
slik at de kan klø seg på nesen.

★

Ifølge den offisielle hjemmesiden
til borrelåsens registrerte varemerke Velcro,
finnes det ikke noe sånt som borrelås.

★

Samsungs
første produkt
var tørket fisk.

★

Wrigley's
lagde opprinnelig
såpe.

★

I Storbritannia koster en tyggegummi
3 pence å kjøpe,
men 10 pence per klatt
å fjerne fra fortauet.

Second Street er det vanligste
gatenavnet i USA.
First Street er det
tredje mest vanlige.

★

Den eldste broen i Paris
er Pont Neuf,
eller «Ny Bro».

★

Over halvparten
av fisken som i USA
merkes «tunfisk»,
er ikke tunfisk.

★

Halvparten av alle dyre- og plantearter
lever i bare ett land,
og ingen andre steder.

★

Halvparten av voksne briter
tror ikke på evolusjonen.

★

De fleste muslinger begynner livet som hankjønn,
men halvparten
blir hunkjønn når de blir eldre.

★

Green Zone Golf Club
ligger på grensen mellom Finland og Sverige:
Halvparten av hullene ligger i ett land
og halvparten i det andre.

Den første kvinnen som spilte golf,
var Maria 1. av Skottland.

★

Agatha Christie
var en ivrig surfer.

★

George W. Bush
var cheerleader på college.

★

Bruce Lee
ble Hong Kongs
cha-cha-mester i 1958.

★

Den eldste dansen
som fremdeles fremføres
er den østerrikske *Schuhplattler*.

★

Det eldste dyret som noen gang er funnet,
var en 405 år gammel islandsk musling.
Den ble drept av forskere som prøvde
å finne ut hvor gammel den var.

★

Kvinner
ser eldst ut
klokken 15.30 på onsdager.

Journey, det engelske ordet for reise,
kommer fra det franske *journalée*.
Det betydde en gang distansen
man kunne gå på én dag.

★

Ordet for reise på swahili
er *safari*.

★

The Express, *The Telegraph*
The Economist, *The Times*,
The Star og *The Independent*
var alle London-baserte diligencer
i 1830-årene.

★

Solsystemet beveger seg
rundt galaksen i en hastighet av mer enn
804 000 kilometer i timen.

★

En havlire
flyr mer enn 8 millioner kilometer
i sin levetid.

★

Zugunruhe
er rastløsheten til innesperrede fugler
i trekkseasonen.